

In memoriam Hans Bergel

Filiala Braşov a Uniunii Scriitorilor din România anunţă cu profunde regrete pierderea unuia dintre cei mai cunoscuţi scriitori şi luptători pentru valori şi libertăţi cetăţeneşti, pentru o lume mai bună: **Hans Bergel**.

Hans Bergel s-a născut la 26 iulie 1925 în Râşnov, Braşov. Fiul Katharinei (n. Truetsch) şi al lui Erich Bergel. Prozator, eseist, poet, traducător, publicist de expresie germană.

Urmează, între 1951 şi 1954, cursurile de Istoria Artelor şi Filozofie la Bucureşti şi Cluj (studii neterminate, din motive politice). A fost condamnat pentru trecere frauduloasă de frontieră (deţinut la Timişoara, 1947-1948), pentru agitaţie publică (deţinut la Bucureşti, 1954-1955). Condamnat la Braşov la 15 ani de muncă silnică pentru „crimă de uneltire împotriva orânduirii sociale”, din care execută cinci ani, între 1959-1964.

S-a stabilit în Germania din 1968.

A fost membru al Filialei Braşov a Uniunii Scriitorilor din România, membru PEN-Germania şi Die Künstlergilde-Germania.

Colaborări la peste 50 de reviste din întreaga lume. Coautor la 58 de volume în Germania.

A tradus în limba germană din Mihai Eminescu, Lucian Blaga, George Bacovia, Francisc Munteanu, Ana Blandiana, Dan Tărchilă, Mihaela Malea Stroe, Nicolas Catanoy (în volumul *Orizont pierdut*, 2012) şi două volume aparte: *Licitaţia ideilor* (Ana Blandiana, 2009) şi *Cronologia şi geografia dictaturii comuniste în România* (Romulus Rusan, 2008). Zece dintre lucrările sale au fost traduse în limba română: *Dans în lanţuri* – 1994; *Dansul în lanţuri* – 1995; *Întoarcerea lui Ulise* – 1995; *Foaie de suflet pentru un oraş transilvan* – 2005; *O viaţă de muzician: Erich Bergel* – 2013; *Judecătoarea şi fiii ei* – 2014; *Când vin vulturii* – 1998 şi 2016; *Întoarcerea lupilor* – 2016; *Povestiri din lumea largă* – 2016; *Aprecieri în răspăr cu timpul* – 2016.

Debutează în cotidianul de limbă germană „Neuer Weg”, Bucureşti (1955), iar editorial cu nuvela *Fürst und Lautenschläger (Prinţul şi bardul)*, Bucureşti (1957).

Premii literare: 1956 – Laureat al concursului literar „Neuer Weg”, Bucureşti; 1972 – Premiul Fundaţiei Goethe, Basel; 1988 – Premiul Cultural al Saşilor Transilvăneni din Germania, Dinkelsbühl; 1988 – Crucea de Merit a Germaniei, Bonn; 1989 – Premiul Mass-Media Bavaria, München; 1990 – Premiul literar Gryphius, Bonn; 1996 – Diplomă de cetăţean de onoare al Municipiului Braşov; 1982 – Diploma di Merito, Università delle Arti Salsomaggiore Terme; 2001 – Doctor honoris causa al Universităţii din Bucureşti; 2012 – Premiul „Scriitorul oraşului”, decernat de Filiala Braşov a U.S.R. şi de Primăria Municipiului Braşov; 2014 – Premiul „Opera Omnia” al Filialei Braşov a Uniunii Scriitorilor din România.

Operă: Proză: *Fürst und Lautenschläger* (1957); *Die Straße der Verwegenen* (1958); *Die Abenteuer des Japss* (1958); *Rumänien Porträt einer Nation* (1969); *Die Rennfüchse* (1969); *Im Feuerkreis* (1972); *Der Tanz in Ketten* (1977); *Dunja, die Herrin* (1982); *Literaturgeschichte der Deutschen in Siebenbürgen* (1987); *Das Venusherz* (1987); *...und Weihnacht ist überall* (1988); *Wenn die Adler kommen* (1996); *Gesichter einer Landschaft* (1999); *Die Wiederkehr der Wölfe* (2006); Studii monografice, eseuri: *Würfelspiele des Lebens* (1972); *Die Sachsen in Siebenbürgen nach dreißig Jahren Kommunismus* (1972); *Siebenbürgen* (1980); *Johannes Schreiber, Aquarele* (1981); *Gestalten und Gewalten* (1982); *Heinrich Schunn, pictorul şi opera* (1983); *Drei politische Reden zur Lage der Deutschen in Siebenbürgen* (1983); *Hermann Oberth* (1985); *Der Tod des Hirten oder Die frühen Lehrmeister* (1985); *Das Motiv der Freiheit* (1988); *Kammermusik in Bronze und Stein* (1993); *Zuwendung und Beunruhigung* (1994); *Erkundungen und Erkennungen* (1995); *Bukowiner Spuren* (2002); Versuri: *Zikadensommer* (1991); *Im Spiegellicht des Horizonts* (1996).

Hans Bergel a publicat până în prezent 51 de cărţi. Începând cu monografia „România, portretul unei naţiuni” (1969), a publicat în Germania romane, nuvele, eseuri, poezii, analize filosofice ale culturii contemporane, lucrări etnografice, istorice şi altele. Este considerat „un maestru în mai toate genurile literare” (dr. Peter Motzan). Sunt apreciate drept capodopere romanele *Dans în lanţuri* (1977) şi *Întoarcerea lupilor* (2006), volumele de povestiri *...pretutindeni este Crăciun* (1986) şi *În ajunul taifunului* (2011).

Pe lângă volumele publicate, Bergel a scris aproximativ 1000 de texte jurnalistice. A fost onorat cu peste 30 de premii literare în România, Germania, Italia, Austria, Elveția. Editura Eikon a deschis o serie de autor Hans Bergel, publicând în 2016 volumele *Când vin vulturii și Întoarcerea lupilor*.

Referințe critice: peste 800 de recenzii și studii critice apărute în periodice, iar în volum: *Hans Bergel – O analiză a vieții și a operei*, de Elisabeth Martschini, Universitatea din Viena 2005; *Werte der Magna Mater Natur in Hans Bergels Erzählwerk*, de Lucia Andreea Bujar, Universitatea din București (1996); *Alteritate în opera literară a lui Hans Bergel*, de Olivia Branga, Universitatea „Lucian Blaga”, Sibiu (2000); *Imaginea românului în opera epică a lui Hans Bergel*, de Maria Dicoiu, Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj (2003).

În Germania au apărut șase volume despre viața și opera lui Hans Bergel.

La împlinirea a 95 de ani, Editura Eikon publica lucrarea *Hans Bergel. Nevoia imperioasă de a scrie*, un omagiu adus prozatorului român de expresie germană de scriitori importanți din România și Germania.